

Praznik bl. A. M. Slomška

PRIROČNIK

30

**»ZA ZVELIČAVNO NARODOVO OMIKO«
Evangelizacija in kultura**

**Tridnevica
Na čast blaženemu Antonu Martinu Slomšku**

MARIBOR 2011

30. Praznik bl. A. M. Slomška

»ZA ZVELIČAVNO NARODOVO OMIKO«
Evangelizacija in kultura

avtorji: upok. mariborski nadškof dr. Franc Kramberger,
celjski škof dr. Stanislav Lipovšek,
dr. Ivan Štuhec,
Jože Faganel in Jože Planinšek,
Jože Goličnik

odgovarja: Jože Goličnik, pastoralni vikar in stolni kanonik

izdajatelj: Nadškofija Maribor, Pastoralna služba
založnik: Slomškova družba d.o.o.
lektoriranje: dr. Fanika Kranjc – Vrečko
prelom in priprava za tisk: Andrej Šauperl
naklada: 850 izvodov

– Iz Slomškovega življenja...

- 1800 – rojen na posestvu Slom v vasi Uniše, župnija Ponikva (26. 11.)
 1811 – odšel v mestne šole: Celje, Ljubljana, Senj, Celovec
 1821 – vstopil v bogoslovje v Celovcu
 1824 – v Celovcu posvečen v duhovnika (8. 9.); novo mašo pel v Olimju (26.9.)
 1825 – kaplan na Bizeljskem
 1827 – kaplan v Novi Cerkvi (21. 3.)
 1829 – spiritual v krško-lavantinskem bogoslovju v Celovcu
 1838 – nadžupnik in dekan v Vuzenici (27. 10)
 1844 – kanonik v Št. Andražu (1. 10)
 1846 – opat in mestni župnik v Celju (25. 4.)
 1846 – posvečen za lavantinskega škofa v Salzburgu (5. 7.)
 1859 – prenos škofijskega sedeža v Maribor (4. 9.)
 1859 – otvoritev bogoslovja v Mariboru (14. 10.)
 1862 – umrl v Mariboru (24. 9.)
 1926 – začetek škofijskega procesa za beatifikacijo (25. 3.)
 1941 – prenos Slomškove krste iz grobnice na mestnem pokopališču (danes Ljudski vrt) v kriptu frančiškanske cerkve (21. 6.)
 1978 – prenos krste v grobnico v stolnici (7. 10.)
 1995 – ekshumacija in prenos krste v kapelo Sv. Križa v stolnici
 1996 – Papež Janez Pavel II. Potrди herojske kreposti škofa A. M. Slomška (13. 5.)
 1996 – Papež Janez Pavel II. Obišče stolnico in moli na Slomškovem grobu (19. 5.)
 1998 – Papež Janez Pavel II. Potrди in sklene postopek za Slomškovo beatifikacijo (3. 7.)
 1999 – drugi pastoralni obisk papeža Janeza Pavla II. In Slomškova beatifikacija (19. 9.)

UVOD

»ZA ZVELIČAVNO NARODOVO OMIKO«

Na evharističnem kongresu v Celju smo doživeli razglasitev mučenca Lojzeta Grozdeta za blaženega. Tako je mlad mučenec postal razpoznaven vzornik mladih in njegov grob v Marijini romarski cerkvi na Zaplazu je postalkraj molitve ter srečanja z živim Bogom za Slovence v domovini, zamejstvu in po svetu.

Letos prvega maja je bil za blaženega razglašen papež Janez Pavel II. Papež, ki je ves čas svoje pastirske službe na čelu katoliške Cerkve neutrudno romal po vseh celinah Zemlje in razglašal nove blažene in svetnike ter jih postavljaj ljudem kot svetilnike in žive zglede svetosti, je sam postal nova zvezda na nebu svetosti. Milijoni smo se tega razveselili, saj imamo svetnika, s katerim smo živeli, občutili njegovo dobroto in srčnost, se z njim mnogi rokovali, spregovorili besedo in ga občudovali kot neutrudnega učitelja ter misijonarja, trpečega in do konca zvestega pastirja, ki nas je vabil, da se zazremo v Kristusa, ga vzljubimo in mu sledimo.

Veselje nad novima blaženima ne postavlja v senco našega prvega blaženega Antona Martina Slomška. Pred njegovim godom naj stopi pred nas njegova svetniška podoba.

Tri dni pred Slomškovo nedeljo se bomo zbirali po naši cerkvah in razmišljali o Slomškovi skrbi za razvoj in utrjevanje narodove kulture, ki ji je položil temelj z ustanovitvijo Mohorjeve družbe. Prav je, da se ob 160-letnici ustanovitve tega spomnimo in zamislimo o njeni prihodnosti.

Toliko stara kot Mohorjeva družba je Bratovščina sv. Cirila in Metoda, ki je molitvena zveza za edinstvo kristjanov. Tudi tej pomembni ekumenski zvezi bomo posvetili dan.

Letos bo pastoralno delo usmerjeno h graditvi pravične in solidarne družbe. Čeprav so se časi spremenili, je Slomškov čut za pravičnost lahko navdih za današnje delovanje.

S Slomškovo nedeljo bomo sklenili letošnje Slomškove dneve po mariborski metropoliji pri sv. Jožefu v Celju. Združili se bomo v iskreni prošnji, da bi kmalu dočakali Slomškovo kanonizacijo, saj potrebujemo svetnika, potrebuje ga naša mladina, naše družine, duhovniki in naš narod.

Na Slomškov god se bomo začeli pripravljati na 150-letnico njegovega odhoda k Očetu. Že od njegove smrti živi v zavesti ljudi kot svetnik, ki je navzoč s svojo pastirsko besedo in priprošnjo pri Bogu.

Jože Goličnik

PRVI DAN, četrtek, 22. september 2011

Jože Faganel in Jože Planinšek

160-LETNICA MOHORJEVE DRUŽBE

Uvod v sveto mašo

Začenjamo tridnevno pripravo na letošnje praznovanje Slomškove nedelje. V tem smo združeni po vseh župnijah, vrhunec pa bomo doživeli z osrednjo slovesnostjo v nedeljo popoldne na Jožefovem hribu v Celju. Tam še posebej zaradi tega, ker letošnje slavje poteka v duhu dveh pomembnih obletnic, mineva sto šestdeset let od ustanovitve Mohorjeve družbe, ki ima svoj sedež v Celju in od ustanovitve bratovščine sv. Cirila in Metoda, ki je imela svoj sedež prav pri Sv. Jožefu nad Celjem.

Lepa obletnica, ki smo je veseli, in s praznovanjem izražamo svojo veliko hvaležnost za vse, kar se je po teh ustanovah zgodilo. Še veliko pomembnejše od praznovanja obletnice pa je dejstvo, da tako Mohorjeva družba kakor apostolstvo še vedno živita in vršita svoje poslanstvo, kakor živi še toliko drugih stvari, ki jim je bl. Slomšek dal življenje in pečat. Ne praznujemo spomina, ne častimo nekega zgodovinskega lika, temveč veselimo se in poživljamo življenje, ki izhaja iz tega velikega moža naše zgodovine in ki nam tudi v današnji čas sporoča, kako pomembno je misijonsko delo po naših župnijah, kako pomembna je ljubezen do matere besede, do domovine, kako pomembno je medsebojno razumevanje in sožitje in še toliko drugih stvari, ki nam jih Slomšek v svojem času in danes polaga v odgovornost.

Polaga v odgovornost, kar nas vabi v tem trenutku svete maše in praznovanja, da si ob tem izprašamo vest. Priznajmo in obžalujmo vse, v čemer smo daleč in drugačni od Slomškove drže, da bomo lahko iskreno praznovali.

Berilo: Bog po preroku naroča zidati tempelj

Ag 1,1-8

Berilo iz knjige preroka Ageja

- 1 V drugem letu kralja Dareja,
v šestem mesecu, prvi dan meseca,
je Gospod po preroku Ageju govoril Zorobabélu,
upravitelju Judeje, in velikemu duhovniku Jozuetu:
- 2 »Tako govori Gospod vsega stvarstva: To ljudstvo pravi:
> Še ni prišel čas, da bi zidali gospodovo hišo!<<
- 3 Zato je prišla Gospodova beseda po preroku Ageju:
- 4 »Za vas same pa je čas,
da prebivate v hišah z deščnim obojem,
medtem ko je božja hiša v razvalinah?
- 5 Toda tako govori Gospod vsega stvarstva:
Premislite vendar, kako vam gre:
- 6 mnogo sejete, pa malo spravite pod streho,
jeste, pa se ne nasitite,
pijete, pa se ne odžejate,
oblačite se, pa se ne ogrejete;
in kdor dela za plačo, spravlja denar v luknjasto možnjo.

⁷ Tako govori Gospod vsega stvarstva:
Premislite v srcu svoje poti.
⁸ Pojdite v gore, pripeljite lesa in sezidajte hišo!
To mi bo prijetno in v poveličanje, govori Gospod.

Poslušali smo Božjo besedo.

PSALM

Odpev: Gospod ljubi svoje ljudstvo

Pojte Gospodu novo pesem,
Njegova hvala naj se razlega v zboru svetih!
Izrael naj se veseli svojega stvarnika,
Sionski sinovi svojega kralja.
Odpev.

Hvalijo naj njegovo ime z rajalnim plesom,
Z bobnom in citrami naj mu igrajo!
Gospod ljubi svoje ljudstvo,
Ponižne venča z zmago.
Odpev.

Sveti naj se radujejo v njegovi slavi,
Naj se veselijo v svojih domovih;
Božji hvalospevi naj bodo v njihovih grlih:
To je v slavo vsem njegovim svetim.
Odpev.

Aleluja

Aleluja.

Evangelij: Herod se boji Jezusovega delovanja

Lk 9,7-9

Iz svetega evangelija po Luku.

⁷ Tisti čas je slišal četrtni oblastnik Herod
o vsem, kar se je godilo;
bil je v skrbeh, ker so nekateri govorili,
da je Janez Krstnik vstal od mrtvih,
⁸ nekateri, da se je prikazal Elija,
Nekateri zopet, da je vstal kateri izmed prerokov.
⁹ Herod pa je rekel:
»Janeza sem dal jaz obglaviti;
kdo je pa ta, o katerem slišim take reči?«
In želel je videti Jezusa.

To je Kristusov evangelij.

Nagovor

Klic preroka Ageja iz današnjega berila, da je treba obnoviti Gospodovo hišo, je treba v različnih časih časom ustrezno slišati. Blaženi Anton Martin Slomšek je genij človeka, ki zna biti ob pravem trenutku na ustrezen način na pravem mestu in to z eno samo željo ter voljo, obnoviti Gospodovo hišo.

Danes razumemo, da so Slomšku prav njegove svetniške lastnosti omogočile jasnovidno prepoznavanje znamenj časa na mnogih področjih, tudi če niso bila neposredno povezana z vero. Spoznal je med drugim pomen kulture kot osnove za dojetje presežnosti že pred skoraj 200 leti, ko družba še ni bila tako razkristjanjena, kot je danes. Zato je kot vzgojitelj bogoslovcev skrbel za njihovo leposlovno razgledanost in spodbujal njihovo literarno ustvarjalnost. Duhovnik kot goreč dušni pastir mora biti tudi zavzet kulturni delavec. S kulturnim delovanjem utrjuje narodno istovetnost svojih ovčic. Zvestobo narodu je pojmoval kot del zvestobe Bogu. Ta njegov pogled je bil vizionarski, saj je katoliška Cerkev šele z dokumenti II. vatikanskega koncila uradno uveljavila vrednoto naroda in njegovih manjšin. V njegovem času namreč nasilno ponemčevanje slovenskega naroda, žal, ni bilo deležno nobenih uradnih cerkvenih ukrepov. Tako je Slomšek iz verske gorečnosti utrjeval in širil slovensko narodno kulturo.

Naslednji odločilni korak v njegovi daljnovidnosti je bilo oblikovanje prve vseslovenske ustanove leta 1851, to je ustanovitve Mohorjeve družbe kot vseljudske založbe, ki bo skrbel za branje in izobraževanje najširših slojev naroda, seveda samoumevno v slovenščini in spet samoumevno po krščanskih načelih. V tistem času so zlasti na našem ozemlju knjige založili kar tiskarji, Slomšek pa je z založniškim društvom uvedel izvajanje programske usmeritve s širjenjem knjig. Šele danes se zavedamo, kako pomembno vlogo za obstoj Slovenskega naroda je v 160 letih odigrala Mohorjeva družba in s tem postavila temelje državotvornosti. 160 let izdaja nepretrgoma knjižni komplet, nekdanji imenovan knjižni dar, danes pa zbirka, in sistematično širi znanje na vseh področjih in z leposlovjem širi kulturno razvedrilo in s tem uvaja v svet književnosti nove rodove. Koliko slovenskih pisateljev je odkrilo svoj ustvarjalni talent prav s pomočjo Mohorjeve. Konec prve svetovne vojne so mohorjevke povezovale slovenski narod, danes bi rekli, v vseh treh območjih: v domovini, zamejstvu in zdomstvu.

Če se še vrnemo k današnji Božji besedi, k evangeliju, smo slišali, kako je bil oblastnik Herod v skrbeh o vsem, kar se je godilo v zvezi z Jezusom. Janeza je že dal obglaviti, pa kljub temu ni bilo miru v deželi. Predvidela nove ukrepe in vemo kakšni so bili. To se je nič kolikokrat ponovilo v zgodovini krščanstva in tudi Slomškovim časom in njegovim ustanovam ni bilo prizanešeno.

Razumljivo je, da so nasprotniki vrednot naroda-vere-kulture v Mohorjevi videli nasprotnika, ki ga je treba zatreti. Ti nasprotniki v posebitvi katerega koli od totalitarnih trojčkov – fašizma, nacizma in komunizma – so skušali izdajanje mohorskih knjig zatreti. Z avtrijske Koroške je morala po prvi vojni zbežati na Prevalje in od tam v Celje. Fašistična Italija, ki je izločila dobro tretjino narodovega telesa od matice, je prepovedala uvoz Mohorjev. Komunistična oblast, ko ji ni uspelo takoj po osvoboditvi v totalitarni komunizem, ni uspelo ukiniti Mohorjeve, jo je s sklepom Centralnega komiteja konec 50 let začela tajno razkrajati od znotraj.

Tudi v 3. tisočletju opravlja Mohorjeva v zvestobi Slomškovi ideji podobno poslanstvo v toliko bolj zaostrenih razmerah, ko nobena od tisočletnih krščanskih vrednot ni več samoumevna. Zato prav umetnost, na poseben način zlasti besedna, odpira vrata k Bogu v razkristjanjenem sekulariziranem svetu. V tem smislu sta blaženi Anton Martin in blaženi Janez Pavel II. vsak v svojem času na soroden način služila evangelizaciji z besedno umetnostjo. Slovanski tip nove evangelizacije tako rekoč!

Prošnje za vse potrebe

Obrnimo se sedaj k nebeškemu Očetu in mu zbrani pri tej daritvi zaupajmo naše skrbi, ki nas v teh dnevih, ko mislimo na našega velikega vzornika bl. A. M. Slomška, še posebej vznemirjajo:

1. Doživljamo razpad mnogih pomembnih vrednot, vse kar diši po krščanskem, pa mora v ozadje; Gospod, pomagaj nam, da ti bomo v tvoji Cerkvi tudi v takšnih časih znali biti zvesti s svojo življenjsko držo in pričevanjem.
2. V Cerkvi na Slovenskem se srečujemo z mnogimi izzivi, ki nas postavljajo pred odgovornosti ob sodobnem trenutku naše narodne in državne države; pomagaj nam, da se bomo po vzoru bl. Antona Martina Slomška znali ustrezno odzivati.
3. Slovensko besedo je danes, na naše veliko veselje, moč slišati tudi v evropski prestolnici; bodi z nami v naši zavzetosti in skrbi, da v svoji žlahtnosti ne bo usahnila med nami in na slovenskih tleh.
4. Mohorjeva družba, kot naša najstarejša in prva ustanova te vrste na naših tleh, že sto šestdeset let vzorno vrši svoje poslanstvo; tudi v prihodnje ji naklanjaj svežega duha, zvestobo poslanstvu in ustrezen odziv v okolju, kjer deluje.
5. Zvesti mohorjani; sodelavci, naročniki, bralci in širitelji, so bili vedno temelj delovanja Mohorjeve družbe. Nakloni vsem, ki so se poslovili od nas, radost bivanja pri tebi, njihova priprošnja pa naj spremlja vse, ki se danes trudijo pri tej častitljivi ustanovi.

Še veliko bi ti bilo povedati, vendar ti nas poznaš bolje kot mi sami sebe; nakloni nam vsega, kar veš, da je dobro za nas in nam na priprošnjo bl. Antona Martina Slomška pomagaj, da bomo odprti za tvoje navdihe, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

MOLITEV ZA SLOMŠKOVO KANONIZACIJO

Nebeški Oče!

Blaženi škof Anton Martin Slomšek

je luč na poti našega krščanskega življenja.

Naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in bodo uslišane naše prošnje
za njegovo kanonizacijo.

To prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

DRUGI DAN, petek, 23. september 2011
Sv. Pij iz Pietrelcine, duhovnik; obvezni god

Dr. Stanislav Lipovšek, celjski škof

OB 160-LETNICI SLOMŠKOVE BRATOVŠČINE
APOSTOLSTVO SV. CIRILA IN METODA

Uvod v sveto mašo

Danes, na drugi dan naše tridnevne duhovne priprave na slovesni praznik in god bl. škofa A. M. Slomška, se hvaležno spominjamo Slomškove molitvene zveze za edinost kristjanov – *Apostolstva sv. Cirila in Metoda*, in to ob 160. obletnici njene ustanovitve. Z nami je svetnik današnjega dne, znani kapucin bl .p. Pij iz Pietralcine v južni Italiji, ki ga je bl. papež Janez Pavel II. leta 1999 proglasil k blaženim in je njegov grob v znamenitem romarskem svetišču San Giovanni Rotondo v južni Italiji. Kakor p. Pij in bl. škof A. M. Slomšek tudi mi zvesto sledimo božjemu klicu. Jezus pozna našo dobro voljo, pa tudi naše križe in težave, zato nas vabi: Pridite k meni ... in jaz vas bom poživil. Zato odprimo srca božji milosti. Če smo kaj dobrega opustili ali morda celo kaj slabega storili, potem obžalujmo svoje grehe, da bomo vredno obhajali svete skrivnosti.

BERILO: Kdor se hoče ponašati, naj se ponaša v Gospodu
 Jer 9,22-23

Berilo iz knjige preroka Jeremija

²² Tako govori GOSPOD:
 Modri naj se ne ponaša s svojo modrostjo,
 močni naj se ne ponaša s svojo močjo,
 bogati naj se ne ponaša s svojim bogastvom.
²³ Temveč kdor se hoče ponašati,
 naj se ponaša s tem, da je razumen in pozna mene,
 da sem jaz GOSPOD, ki delam dobro,
 prav in pravično na zemlji.
 To mi je namreč všeč, govori GOSPOD.

To je Božja beseda.

Ps 15, 1-2a.5.7-8.11

Odpev: Gospod, ti si delež moje dediščine

Varuj me, o Bog, k tebi se zatekam!
 Govorim Gospodu: »Ti si moj Gospod,
 Delež moje dediščine in mojega keliha,
 Ti vodiš mojo usodo.«

Odpev.

Slavim Gospoda, da mi svetuje,

in celo ponoči me opominja moje srce.
Vedno postavljam pred seboj Gospoda;
ker je na moji desni, ne omahnil.

Odpev.

Pokazal mi boš pot življenja,
Polnost veselja pri sebi,
Večne radosti na svoji desnici,
Večne radosti na svoji desnici.

Odpev.

Aleluja: Slavljen si , Oče, Gospod neba in zemlje,
Ker si malim razodel skrivnosti nebeškega kraljestva. Aleluja.

Evangelij: Mali umevajo Božje razodetje

Mt 11,25-30

²⁵ Tisti čas je Jezus spregovoril in rekel:
»Slavim te, Oče, Gospod neba in zemlje,
da si prikriješ to modrim in razumnim in razodel malim.

²⁶ Da, Oče, kajti tako ti je bilo všeč.

²⁷ Vse mi je izročil moj Oče
in nihče ne pozna Sina, kakor le Oče,
in nihče ne pozna Očeta, Kakor le Sin
in komur hoče Sin razodeti.

²⁸ Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi,
in jaz vas bom poživil.

²⁹ Vzemite nase moj jarem nase in učite se od mene,
ker sem krotak in iz srca ponižen,
in našli boste mir svojim dušam.

³⁰ Kajti moj jarem je prijeten
in moje breme je lahko.«

Poslušali smo Kristusov evangelij.

Nagovor

Letošnje praznovanje Slomškove nedelje, ki bo doseglo vrhunec na sklepnem slavju v nedeljo, 25. 9. 2011 ob 15. uri, pri Sv. Jožefu v Celju, poteka v znamenju 160. obletnice Slomškove bratovščine Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Ta obletnica je vabilo in priložnost, da se hvaležno ozremo na prehojeno pot, se pogumno soočamo s sedanjo vlogo te Slomškove ustanove in že upiramo pogled v prihodnost, ki raste iz sedanjosti.

1. Slomškova molitvena zveza je bila na nek način otrok svojega časa, tistega obdobja naše zgodovine sredi 19. stoletja, ki ga običajno označujemo z imenom »pomlad narodov«. Dogajanje seveda ni bilo nič kaj pomladno, saj so upravičene težnje evropskih narodov po večji samostojnosti in socialni pravičnosti spremljali krvavi nemiri in revolucionarna trenja. Kljub tem neprijaznim okoliščinam v Cerkvi zaznavamo vetje Sv. Duha, ki se kaže posebej v

zanimanju za Sveto pismo, za sv. bogoslužje, prebuja se misijonska zavest in z njo misijonska dejavnost med narodi Azije in Afrike.

2. V tem nemirnem obdobju je 4. 7. 1846 začel svojo škofovsko službo bl. škof A. M. Slomšek. Kot dober pastir je budno spremljal in se tudi odzival na pereča vprašanja svojega časa. Ko je papež Pij IX. dne 6. 1. 1848 s posebno okrožnico povabil vse kristjane k ponovnemu zedinjenju, je Slomšek z njemu lastno gorečnostjo sledil temu vabilu in sklenil, da bo ustanovil molitveno bratovščino za edinost kristjanov, ki jo bo zaupal varstvu slovanskih blagovestnikov sv. bratov Cirila in Metoda. Ta načrt je nameraval zaupati duhovnikom na duhovnih vajah v Brežicah, zato se je 11. 9. 1851 odpravil iz Št. Andraža v Brežice, da bi tam duhovnikom osebno predstavil namen in pomen bratovščine. Na poti je nevarno zbolel in več tednov je moral ostati pri svojem prijatelju opatu Vodušku v Celju; voditelju duhovnih vaj p. Serapionu Venclju je dal posebno ustanovno listino in mu naročil, da je v njegovem imenu bratovščino predstavil zbranim duhovnikom. Franc Kosar, Slomškov življenjepisec, ki se je sam udeležil duhovnih vaj, pravi, da so duhovniki to povabilo razumeli kot oporoko bolnega škofa in so vsi postali člani bratovščine.

Ko si je Slomšek nekoliko opomogel od bolezni, je 2. 11. 1851 objavil pravila bratovščine, 30. 11. 1851 pa je papeža Pija IX. prosil za potrditev. Za sedež bratovščine je Slomšek izbral cerkev sv. Jožefa v Celju. Romarsko svetišče oziroma župnijska cerkev sv. Jožefa v Celju je vseskozi zvesto ohranjala to poslanstvo in letos ga je še obogatila, ko je v Domu sv. Jožefa tudi sedež Društva Slomškova romarska pot, ki povezuje kraje, povezane z življenjem in delom bl. škofa A. M. Slomška. Zelo primerno je, da je letošnje sklepno slavje Slomškove nedelje prav v svetišču sv. Jožefa v Celju.

3. Slomškova bratovščina se je po karizmatičnih začetkih hitro širila po takratnih evropskih deželah, še posebej med slovanskimi narodi. Močno spodbudo je ta ustanova doživela na Moravskem, še posebej v času velehradskih kongresov (1907-1936), ko so bratovščino preimenovali v *Apostolstvo sv. Cirila in Metoda* (ACM). Tako je postala evropsko duhovno gibanje, ki je budilo ekumensko zavest ter skupaj s sorodnimi ustanovami ustvarjalo duhovno obnebje, v katerem so se vrstili pomembni ekumenski dogodki in premiki. Osrednjo vlogo je tu imel prav gotovo 2 vatikanski koncil (1962-1965), ki je delo za edinost kristjanov postavil med osrednje naloge Cerkve v sedanjem svetu (prim. B 1).

4. Smo v času med Slomškovo beatifikacijo in, Bog daj, njegovo kanonizacijo, ko naj bi luč, karizma in sporočilo bl. škofa A. M. Slomška močneje prežarjali in navdihovali duhovno pot Cerkve v naši domovini. Če smo iskreni, moramo priznati, da Slovenci premalo spoštujemo ter cenimo naše domače svetnike in pričevalce. Bilo bi zanimivo podrobneje pogledati, kako je češčenje bl. škofa A. M. Slomška razširjeno in prisotno po naših domovih in družinah, po župnijah in škofijah naše domovine. Ne upam naštevati, kaj se resnično dogaja po naših župnijah; koliko župnij, kapel, kapelic, podob in različnih znamenj je posvečenih bl. A. M. Slomšku, kako je z molitvijo za Slomškovo kanonizacijo, za edinost kristjanov, za duhovne poklice, za misijone in za druge namene Cerkve. Navadno rečemo, da je vsega preveč. Bolje bi bilo reči, vse ob svojem času, ali še bolje: »To bi bilo treba storiti in onega ne opustiti« (Mt 23,23).

Častitljiva 160. obletnica Slomškovega ACM je gotovo priložnost, da se resno vprašamo, kaj menimo o Jezusovi srčni želji, oporoki: »Prijatelji moji, glejte, novo zapoved vam dam« ... (prim. Jn 13,34-35) ... »niste vi mene izvolili, jaz sem vas izvolil ...« (prim. Jn 15,16-17).

Bl. papež Janez Pavel II. nas s svojim zgledom in s svojo besedo vabi, da smo apostoli edinosti, posebej v okrožnici *Da bi bili eno* (CD 63), ki jo zaključuje z dramatičnim vabilom

škofom, duhovnikom in vsem vernikom, da storimo vse, kar je v naši moči, za obnovo popolnejše edinosti, saj drugače ne razločujemo Telesa Gospodovega (prim. 1 Kor 11,29).

V naše obhajanje 160. obletnice ustanovitve ACM se vključuje tudi 25. obletnica srečanja predstavnikov krščanskih Cerkev in nekrščanskih verskih skupnosti, ki jih je 27. 10. 1986 v Assisiju, mestu sv. Frančiška, začel zbirati bl. papež Janez Pavel II. Tudi to je imeniten ekumenski dogodek, ki naj ga spremlja in podpira naša molitev.

Prošnje za vse potrebe

Bratje in sestre, ko smo zbrani pri daritvi sv. maše in se veselimo duhovnih sadov, ki nam jih Gospod naklanja po zgledu in priprošnji bl. škofa A. M. Slomška, zaupno prosimo Boga, našega nebeškega Očeta :

1. Bl. škof A. M. Slomšek je dober pastir in vodnik božjemu ljudstvu. Prosimo te za papeža Benedikta XVI., za naše škofe in vse pastirje Cerkev, da bi v poslušnosti Sv. Duhu prav vodili Cerkev, da bo pogumno krenila na pota nove evangelizacije.
2. Bl. škof A. M. Slomšek je veliko molil in delal za edinost in v ta namen pred 160 leti ustanovil molitveno bratovščino za edinost kristjanov. Naj ta ustanova tudi danes in jutri v Slomškovem duhu uresničuje svoje poslanstvo in povezuje vse kristjane v edinosti in ljubezni.
3. Pomanjkanje duhovnikov že resno ogroža poslanstvo Cerkev v naši domovini. Utrdi našo vero, upanje in ljubezen, da bomo vztrajno molili in delali za nove duhovniške in redovniške poklice, ter da mladi, ki jih kličeš, ne bodo oklevali ampak zvesto sledili tvojemu klicu.
4. Naj se letošnje obhajanje Slomškove nedelje vključuje v duhovni utrip Cerkev v naši domovini, da nam bo sveta vera še v večji meri »luč in materni jezik ključ do zveličavne narodove omike«.
5. Hvala ti, Gospod, za bl. škofa Antona Martina Slomška, ki nam sveti s svojim zgledom in nas podpira s svojo priprošnjo. Ko se zahvaljujemo za dar njegove beatifikacije, te prosimo, da bomo tako molili in delali, da bomo vredni tudi njegove kanonizacije.

Nebeški Oče, ti nam vlivaš vero, upanje in ljubezen. Na priprošnjo bl. Antona Martina Slomška nam pomagaj, da bomo živeli tako kot je tebi všeč in zoreli za večni dom v nebesih. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

MOLITEV ZA SLOMŠKOVO KANONIZACIJO

Nebeški Oče!

Blaženi škof Anton Martin Slomšek

je luč na poti našega krščanskega življenja.

Naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in bodo uslišane naše prošnje
za njegovo kanonizacijo.

To prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

TRETJI DAN, sobota, 24. september 2011
Slovesni praznik bl. A. M. Slomška

Dr. Ivan J. Štuhec

SOCIALNA DIMENZIJA SLOMŠKOVEGA DELA IN ŽIVLJENJA -
SLOMŠKOVA DRUŽBENA MISEL

Uvod v sveto mašo

Z veliko hvaležnostjo smo se zbrali pri sveti maši na čast bl. Antonu Martinu Slomšku. Pred nas stopa kot nosilec svetlobe, ki jo v zgodovino izžarevajo njegova vera, upanje in ljubezen. Pomemben nam ni le njegov zemeljski življenjepis ampak njegovo življenje in delovanje iz Boga po njegovi smrti. V njem nam postane vidno, da kdor gre k Bogu, ne gre proč od ljudi, ampak jim je ostal šele resnično blizu. Njegova bližina nam bo danes pomagala osvetliti našo pot pravičnosti in ljubezni. Ob njegovi zavzetosti za vsestranski napredek ljudi se bomo vprašali, kako spremljamo naše družbeno življenje, podpiramo pobude za več pravičnosti, za zmanjševanje revščine, za človeško dostojanstvo vsakega človeka, posebej še odrinjenih na rob družbe? Nam je vseeno, koga volimo? Smo zapadli miselnosti: ničesar ni mogoče spremeniti, ker so vsi enaki?

PRVO BERILO: NJIHOV SPOMIN JE VEČEN

Sir 44, 1-7.13-15

Berilo iz Sirahove knjige.

Hvaliti hočem vrle može,
 Naše očete v njih rodovinah!
 Mnogo časti jim je dodelil Najvišji,
 njegovo veličastvo od dni davnine.
 Bili so svetovalci s svojo razumnostjo
 in vidci vseh reči s preroškim darom;
 voditelji narodov s svojimi sveti
 in knezi ljudstva s svojo bistroumnostjo,
 modri govorniki v svojih knjigah
 in predstojniki v svojih službah.
 Izumili so pesmi po pravilih,
 napisali modre izreke;
 možje, bogati in opremljeni z močjo,
 ki so v miru živeli v svojih sodobnikih
 in v njihovih dneh je odmevala njih hvala.
 Bili so polni usmiljenja
 in njih pravična dela se ne pozabijo.
 Na veke ostane njih spomin
 in njihova slava ne ugasne.
 Njihova telesa so bila pokopana v miru,
 a njih ime živi od roda do roda.
 Ljudstva bodo pripovedovala o njihovi modrosti,
 občestvo bo oznanjalo njihovo hvalo.

Poslušali smo Božjo besedo.

PSALM

Ps40(39)2.4a.7-11

Odpev: Glej, prihajam, da spolnim tvojo voljo Gospod.

1. Trdno sem upal v Gospoda,
sklonil se je k meni, uslišal moje vpitje.
V usta mi je položil novo pesem,
hvalno pesem našemu Bogu. **Odpev**

2. Klavnih in jedilnih daritev nisi hotel,
ali ušesa si mi odprl.
Žgalnih žrtev in daritev za greh nisi terjal,
tedaj sem rekel: »Glej prihajam.« **Odpev**

3. Tedaj sem rekel: »Glej prihajam,
v zvitku knjige je o meni pisano:
Spolnjevati tvojo voljo, moj Bog, me veseli
in tvoja postavaje v mojem srcu.« **Odpev**

4. Oznanjeval sem pravičnost v velikem zboru,
glej, svojih ustnic nisem zapiral, Gospod, ti veš.
Tvoje pravičnosti nisem skrival v svoje srce,
o tvoji zvestobi in tvoji moči sem pripovedoval. **Odpev**

DRUGO BERILO: KRISTUSOVA NAGRADA ZA PAVLOVO ZVESTOBO

Berilo iz drugega pisma apostola Pavla Timóteju.

2 Tim 4, 6-8.17-18

Preljubi,
jaz se že darujem in čas moje razveze je blizu.
Dober boj sem dobojeval,
tek dokončal, vero ohranil.
Odslej mi je pripravljena krona pravice,
ki mi jo bo dal oni dan Gospod, pravični sodnik;
pa ne le meni, ampak tudi vsem,
ki v ljubezni pričakujejo njegov prihod.
Gospod mi je pomagal in dal moč,
da bi se po meni oznanjevanje dopolnilo
in bi ga slišali vsi narodi;
otel me je levu iz žrela.
Gospod me bo otel iz vsakega hudega naklepa
in rešil v svoje nebeško kraljestvo.
Njemu slava vekomaj. Amen.

Poslušali smo Božjo besedo.

Aleluja

Aleluja. Jaz sem vinska trta, vi mladike, govori Gospod
Kdor ostane v meni, obrodi obilo sadu. Aleluja

EVANGELIJ: KDOR OSTANE V MENI IN JAZ V NJEM, TA RODI OBILO SADU

Jn 15, 1-8

Iz svetega evangelija po Janezu

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem:

¹»Jaz sem prava vinska trta in moj Oče je vinogradnik.

²Vsako mladiko na meni, katera ne rodi sadu, odstrani;
in vsako, katera rodi sad, otrebi, da rodi še več sadu.

³Vi ste že čisti zaradi besed, ki sem vam jih govoril.

⁴Ostanite v meni in jaz v vas.

Kakor mladika sama od sebe ne more roditi sadu,
če ne ostane na trti,
tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni.

⁵Jaz sem trta, vi mladike.

Kdor ostane v meni in jaz v njem,

ta rodi obilo sadu;

kajti brez mene ne morete ničesar storiti.

⁶Če kdo ne ostane v meni,
se vrže ven kakor mladika, in usahne;
in jih poberejo, vržejo v ogenj in zgorijo.

⁷Če ostanete v meni in moje besede ostanejo v vas,
prosite, kar koli hočete,
in se vam bo zgodilo.

⁸V tem je poveličanje mojega Očeta,
da obrodite obilo sadu in postanete moji učenci.«

To je Kristusov evangelij.

Nagovor

Slomšek je umrl trideset let prej kot je izšla prva socialna okrožnica *Rerum novarum*, zato ga seveda ne moremo umestiti v čas, ko je družbeni nauk Cerkve začel sistematično nastajati. Doživel je revolucionarno leto 1848 in leto izida Manifesta komunistične partije, ki je tudi leto papeževega povabila vzhodnim kristjanom k edinosti, kar je Slomška posebej nagovorilo. Dve leti po njegovi smrti izda njegov zadnji papež Pij IX. znamenito antimodernistično okrožnico *Sillabo* (1864).

Še najbolj lahko Slomškovo družbeno misel prepoznamo v njegovi odločitvi, da povabi v svojo škofijo Misijonsko družbo, ki jo je ustanovil sv. Vincencij Pavelski, ki velja za pomembno socialno osebnost sedemnajstega stoletja. Prav umestitev lazaristov v Celju je bila priložnost za nagovor v katerem lahko vidimo določeno sintezo Slomškove socialne misli. Kot pravi pisatelj Alojz Rebula, je ta pridiga aktualna tudi za čas, ko je Slovenija vstopala v obdobje demokratične ureditve. Slomšek je nastopil proti trem oblikam zla svojega časa: neveri, socializmu-komunizmu in revoluciji.

Če pustimo ob strani porajanje ateizma, je vsekakor zanimiva njegova trditev, da je »druga grozeča nesreča našega časa fini socializem, izrodek uživaželjnega, kakor je njegov

dvojček, surovi komunizem, otrok delomrznega človeškega razreda«. Pomembno je, da v tem zgodnjem obdobju nastajanja teh družbenih tokov Slomšek že razlikuje med »finim socializmom« kot derivatom surovega in delomrznega komunizma. To razlikovanje je vse v naš čas pomembno, ker med dediči komunizma vedno znova, z novimi izrazi, prihaja do prikrievanja resničnih namer in metod. Mi bi ta fini socializem lahko poimenovali socializem s človeškim obrazom, lahko pa tudi s pojmi kot so »novi obrazi«, »zares« in podobno, skratka tisto, kar se preoblači v ovčje kožuhe, da bi skrilo svojo volčjo naravo. To pomeni, da je bil Slomšek več pomembnih družbenih razlikovanj in da je znal prepoznavati značaj družbenih gibanj.

Drugo njegovo pomembno stališče zadeva revolucijo. O njej pravi, da je to »nesreča, ki poživa mozeg narodom in požira svoje lastne otroke. Njen oče je nepokorščina, njena mati nezadovoljstvo, njeni otroci splošno ubobožanje, revščina in beda ...«

Najprej ugotavlja, da je revolucija emocionalno brezumno dogajanje, ki dobesedno požira kolektivno pamet, gre za nekakšno družbeno zasvojenost. Rezultati revolucionarnega dogajanja so mu očitno bili zelo poznani, da jih je tako korektno opredelil. Revolucija požira lastne otroke, to je bratomorni boj, ki ne pozna nobenih moralnih zadržkov. Sto let kasneje so te Slomškove besede meso postale na slovenskih tleh. Bratomorna vojna, ki jo je zanetila brezumna pamet delomrznježev in uživačev, je bila ena od največjih katastrof, ki jih je doživel slovenski narod v svoji zgodovini. Revolucionarni duh izvira iz nespoštovanja avtoritete in iz nezadovoljstva, pojava, ki smo jima priče tudi danes, zato ni čudno, da so glasovi, ki branijo revolucijo, tako glasni in v kriznih časih kličejo na pomoč stare prevratniške duhove. Da so rezultati revolucije vedno revščina in beda, je dovolj, če primerjamo stopnjo razvoja držav, ki niso imele revolucije, in onih, ki so jo imele. Vzhodna Evropa je tovrsten eksperiment, za katerega smemo upati, da bo pred vsako naslednjo revolucionarno brezglavostjo glasen opomin tistim, ki bi še kdaj poskušali na ta način spreminjati družbo. Za slovenske razmere pa lahko revolucionarno lekcijo beremo v Inkretovi biografiji o Kocbeku, *In stoletje bo zardelo*.

Slomškove družbene misli in stališča tako lahko prepoznamo v okrožnicah, ki so nastale po njegovi smrti. Najprej je tu okrožnica Leona XIII., ki je v *Rerum novarum* zapisal, za njim pa sto let kasneje v okrožnici *Ob stoletnici* ponovil Janez Pavel II.: » Da bi odstranili to zlo (krivično razdelitev bogastva in revščine proletarcev), hujskajo socialisti siromake proti bogatašem, razširjajo mnenje, da je treba zasebno lastnino odpraviti in tako ustanoviti skupnost dobrin ...; v resnici pa je ta program daleč od tega, da bi prispeval k rešitvi delavskega vprašanja; še več, škoduje delavskemu razredu samemu; dalje je zelo krivično izvajati nasilje nad poštenimi lastniki, končno nasprotuje državnim obveznostim, skratka vodi države v popolno razsulo.« Bolje ni bilo mogoče pokazati nesreče, ki bi jo povzročila uvedba takšnega socializma kot družbene ureditve. To je tisti sistem, ki so ga pozneje imenovali »realni socializem«, zaključil Janez Pavel II.

Prošnje za vse potrebe

Dobri Bog, na god bl. Antona Martina, ki nam je luč na poti našega življenja, prihajamo k tebi s prošnjo, da nam prižgeš luč, ki nam bo osvetlila pot iz temin našega bivanja:

1. Za Cerkev, da bi ljudem v veselju in upanju, žalosti in trpljenju bila moč in tolažba svojemu ljudstvu.
2. Daj slovenskim škofom in duhovnikom pogum in moč, da bodo ne le z besedo, ampak tudi s svojim zgledom oznanjali in se borili za pravico, svobodo in bratsko sodelovanje med vsemi ljudmi dobre volje.
3. Pomagaj našim družinam, da bodo kraj spoštovanja in ljubezni.

4. Daj naši domovini plemenitih in poštenih voditeljev, ki se dobo velikodušno žrtvovali za dobrobit vseh državljanov.
5. Vsem našim rajnim daj delež nebeške slave.

Nebeški Oče, za kar smo te prosili na god našega velikega škofa in učitelja vere in kulture Antona Martina Slomška, nas usliši, po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

MOLITEV ZA SLOMŠKOVO KANONIZACIJO

Nebeški Oče!

Blaženi škof Anton Martin Slomšek

je luč na poti našega krščanskega življenja.

Naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,

da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in bodo uslišane naše prošnje
za njegovo kanonizacijo.

To prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

SLOMŠKOVA NEDELJA: 25. september 2011

Dr. Franc Kramberger, mariborski nadškof v p.

DRAGOCENA JE SMRT NJEGOVIH ZVESTIH (Ps 116,15) (Začetek »Slomškovega leta« - 150-letnica njegove smrti)

Uvod v sveto mašo

V Cerkvi na Slovenskem je pastoralno leto krščanske dobrotelosti in solidarnosti prešlo v leto družbenega nauka o Cerkvi z naslovom »Pravičnost v ljubezni«. V tem pastoralnem dogajanju obhajamo »Slomškovo nedeljo« v znamenju trojnega jubileja. – Letos poteka 160 let, odkar je bl. škof Slomšek s svojimi somišljeniki ustanovil Mohorjevo družbo, s katero je dal v roke slovenskemu človeku izkaznico evropske kulture. – Mineva tudi 160 let, odkar je Slomšek ustanovil molitveno družbo sv. Cirila in Metoda, s katero je prestopil meje svoje škofije in posegel v zadevo vesoljne Cerkve, v edinstvo kristjanov v tedanji Evropi. – Tretji jubilej pa je 150-letnica njegove smrti (24. sept. 1862). Z današnjo nedeljo stopamo v »Slomškovo jubilejno leto«. S hvaležnostjo se želimo vsaj nekoliko oddolžiti prvemu slovenskemu blaženemu, »ki se je v gorečnosti za apostolsko službo popolnoma izročil Božji volji, kot apostol in učitelj krščanske vere in omike pa spodbujal vse ljudi k edinstvu in življenju po evangeliju« (Janez Pavel II.).

Priznajmo svoje slabosti in s kesanjem očistimo svoja srca, da bomo dostojno obhajali svete skrivnosti Boga v slavo, bl. Slomšku v priprošnjo, sebi pa v duhovni blagor in zveličanje.

PRVO BERILO: NJIHOV SPOMIN JE VEČEN

Sir 44, 1-7.13-15

Berilo iz Sirahove knjige.

Hvaliti hočem vrle može,
Naše očete v njih rodovinah!
Mnogo časti jim je dodelil Najvišji,
njegovo veličastvo od dni davnine.
Bili so svetovalci s svojo razumnostjo
in vidci vseh reči s preroškim darom;
voditelji narodov s svojimi sveti
in knezi ljudstva s svojo bistrumnostjo,
modri govorniki v svojih knjigah
in predstojniki v svojih službah.
Izumili so pesmi po pravilih,
napisali modre izreke;
možje, bogati in opremljeni z močjo,
ki so v miru živeli v svojih sodobnikih
in v njihovih dneh je odmevala njih hvala.
Bili so polni usmiljenja
in njih pravična dela se ne pozabijo.
Na veke ostane njih spomin
in njihova slava ne ugasne.
Njihova telesa so bila pokopana v miru,
a njih ime živi od roda do roda.

Ljudstva bodo pripovedovala o njihovi modrosti,
občestvo bo oznanjalo njihovo hvalo.

Poslušali smo Božjo besedo.

PSALM

Ps40(39)2.4a.7-11

Odpev: Glej, prihajam, da spolnim tvojo voljo Gospod.

1. Trdno sem upal v Gospoda,
sklonil seje k meni, uslišal moje vpitje.
V usta mi je položil novo pesem,
hvalno pesem našemu Bogu. **Odpev**

2. Klavnih in jedilnih daritev nisi hotel,
ali ušesa si mi odprl.
Žgalnih žrtev in daritev za greh nisi terjal,
tedaj sem rekel: »Glej prihajam.« **Odpev**

3. Tedaj sem rekel: »Glej prihajam,
v zvitku knjige je o meni pisano:
Spolnjevati tvojo voljo, moj Bog, me veseli
in tvoja postavaje v mojem srcu.« **Odpev**

4. Oznanjeval sem pravičnost v velikem zboru,
glej, svojih ustnic nisem zapiral, Gospod, ti veš.
Tvoje pravičnosti nisem skrival v svoje srce,
o tvoji zvestobi in tvoji moči sem pripovedoval. **Odpev**

DRUGO BERILO: KRISTUSOVA NAGRADA ZA PAVLOVO ZVESTOBO

Berilo iz drugega pisma apostola Pavla Timóteju.

2 Tim 4, 6-8.17-18

Preljubi,
jaz se že darujem in čas moje razveze je blizu.
Dober boj sem dobojeval,
tek dokončal, vero ohranil.
Odslej mi je pripravljena krona pravice,
ki mi jo bo dal oni dan Gospod, pravični sodnik;
pa ne le meni, ampak tudi vsem,
ki v ljubezni pričakujejo njegov prihod.
Gospod mi je pomagal in dal moč,
da bi se po meni oznanjevanje dopolnilo
in bi ga slišali vsi narodi;
otel me je levu iz žrela.
Gospod me bo otel iz vsakega hudega naklepa
in rešil v svoje nebeško kraljestvo.
Njemu slava vekomaj. Amen.

Poslušali smo Božjo besedo.

Aleluja

Aleluja. Jaz sem vinska trta, vi mladike, govori Gospod
Kdor ostane v meni, obrodi obilo sadu. Aleluja

EVANGELIJ: KDOR OSTANE V MENI IN JAZ V NJEM, TA RODI OBILO SADU

Jn 15, 1-8

Iz svetega evangelija po Janezu

Tisti čas je rekel Jezus svojim učencem:

¹»Jaz sem prava vinska trta in moj Oče je vinogradnik.

²Vsako mladiko na meni, katera ne rodi sadu, odstrani;
in vsako, katera rodi sad, otrebi, da rodi še več sadu.

³Vi ste že čisti zaradi besed, ki sem vam jih govoril.

⁴Ostanite v meni in jaz v vas.

Kakor mladika sama od sebe ne more roditi sadu,
če ne ostane na trti,
tako tudi vi ne, če ne ostanete v meni.

⁵Jaz sem trta, vi mladike.

Kdor ostane v meni in jaz v njem,
ta rodi obilo sadu;

kajti brez mene ne morete ničesar storiti.

⁶Če kdo ne ostane v meni,
se vrže ven kakor mladika, in usahne;
in jih poberejo, vržejo v ogenj in zgorijo.

⁷Če ostanete v meni in moje besede ostanejo v vas,
prosite, kar koli hočete,
in se vam bo zgodilo.

⁸V tem je poveličanje mojega Očeta,
da obrodite obilo sadu in postanete moji učenci.«

To je Kristusov evangelij.

Nagovor

»Hvaliti hočem vrle može, naše očete v njihovih rodovinah. Njihova telesa so bila pokopana v miru, a njihovo ime živi od roda do roda. Ljudstvu bodo pripovedovala o njihovi modrosti, občestvo bo oznanjevalo njihovo hvalo« (Sir 44,1.14-15). S temi besedami današnjega prvega berila je Slomšek začel svoj znameniti spis »Slava rajnim rodoljubom in utemeljiteljem našega slovstva« (Drobtinice, 1862, 71-125). Med te zaslužne može za narod in Cerkev na Slovenskem stopa škof Slomšek kot svetovalec s svojo razumnostjo, videc vseh stvari s preroškim darom, knez ljudstva s svojo bistrovidnostjo, moder govornik v knjigah ... Njegova dela se ne pozabijo, na veke ostane njegov spomin, njegova slava ne ugasne, njegovo ime živi od roda do roda, o njegovi modrosti bodo pripovedovala ljudstva in občestvo bo oznanjalo njegovo slavo (prim. 1. berilo).

Poznavalci naše zgodovine priznavajo, da »Slomšek kot duhovnik in škof zavzema prvo mesto v zgodovini slovenskega naroda po Cirilu in Metodu« (Fr. Kidrič, SBL X, 379). Gotovo imajo pri tej oceni pred očmi tista velika dela, ki jih je Slomšek opravil v preroškem

duhu za slovenski narod, se z njimi ovekovečil v naši preteklosti in začel novo poglavje naše zgodovine (prestavitve škofijskega sedeža v Maribor, ustanovitev Mohorjeve družbe, delo za edinost kristjanov, ustanavljanje slovenskih šol in pisanje slovenskih učbenikov, duhovna in verska prenova ljudstva, skrb in ljubezen do slovenskega jezika in lastne kulture ...). Toda od beatifikacije naprej pa zavzema prvo mesto po Cirilu in Metodu kot prvi blaženi iz našega naroda, razglašen pred vesoljno Cerkvijo in svetom.

Bog ne potrebuje svetnikov, saj je sama Svetost. Njemu ni mogoče kaj dodati ali odvzeti. Bog je edini, ki samemu sebi popolnoma zadostuje, ne potrebuje ničesar in nikogar. – Tudi Slomšek ne potrebuje razglasitve za blaženega ali svetnika, saj so bili ljudje od njegove smrti pa do danes prepričani, da je že med svetniki, v poveličanju. Zato so se mu priporočali in se mu priporočamo. – Edino mi potrebujemo Slomška svetnika, mi potrebujemo svojega priprošnjika pri Bogu, zavetnika in svetnika iz svojih vrst, priznanega pred svetom in vesoljno Cerkvijo.

Slomška svetnika potrebuje naša **mladina**, da bi se ob svojem učitelju in vzgojitelju navdušila za tiste ideale, duhovne in moralne vrednote, ki človeka osrečujejo in kakor sonce podnevi in zvezde ponoči razsvetljujejo človekova obzorja.

Slomška svetnika potrebujejo naše **družine**, da bi ob njem, ki je toliko moči in sposobnosti posvetil prav družini, postale »domača Cerkev«, ognjišče ljubezni, svetišče zvestobe, prežete s spoštovanjem do življenja.

Slomška svetnika potrebujemo **duhovniki**, da bi ob njegovem zgledu znali in mogli biti pravi slovenski dušni pastirji, predani Bogu in ljudem, tudi za ceno največje žrtve.

Slomška svetnika potrebuje naš **narod**, da bo tudi v tem pogledu enak drugim narodom, ki imajo svoje svetnike. Narod, ki poraja svetnike, dokazuje, da ima zdrave korenine, iz katerih rastejo krščanski ali evangelijski heroji. Tak narod je notranje urejen in pravilno usmerjen navzven v družino drugih narodov. Zato ob 150-letnici Slomškove smrti prosimo: Nebeški Oče, razveseli in obogati našo Cerkev in naš narod s kanonizacijo bl. škofa Slomška!

Prav je, da se ob tem jubileju spomnimo Slomškovih zadnjih dogodkov v življenju. **Zadnje leto** (1862) je poromal v Rim na grob apostolskih prvakov sv. Petra in Pavla. Obiskal je papeža Pija IX. in bil priča razglasitve japonskih mučencev za svetnike. Tako je bil priča slovesnosti, ki smo jo mi doživeli, ko je, sedaj že blaženi, papež Janez Pavel II. njega razglasil za blaženega. – **Zadnji mesec** je opravil pastoralne obiske v župnijah dekanije Laško. – **Zadnji teden** je bil z duhovniki na duhovnih vajah v Rogaški Slatini. Ob koncu je z njimi odmolil tri očenaše: v nemškem jeziku za domovino, v latinskem jeziku za vse duhovnike, v slovenskem jeziku pa za prvega, ki bo izmed navzočih duhovnikov umrl. To je bil on sam. Na poti iz Rogaške Slatine je posvetil še zadnjo cerkev, in to cerkev sv. Rozalije v župniji Kostrivnica. Od tam je poromal na Ptujsko Goro, kjer se je priporočil Mariji, se poslovil in se vrnil v Maribor. – **Zadnji dan** je obležal v postelji, prejel sv. zakramente in ob pol devetih zvečer umrl med litanijami Matere Božje, med vzkliki: Prosi za nas!

V evangeliju smo slišali priliko o vinski trti in mladikah. Poznamo to prisposodbo, s katero je Kristus na slikovit način pojasnil, kaj je on za nas in mi zanj. Lahko rečemo, da je bil bl. škof Slomšek tista mladika, ki je pognala iz zdravih korenin prednikov in obrodila bogate sadove. Zato nas bl. škof Slomšek obvezuje, da tudi mi obrodimo obilo sadu »vere in omike« v sedanjosti za našo prihodnost. V tem bo najlepše poveličanje nebeškega Očeta. Amen.

Prošnje za vse potrebe

Bratje in sestre, udje svete Cerkve smo, postavljeni na temelj, ki so ga položili apostoli in njihovi nasledniki z oznanjevanjem evangelija. Iskreno in ponižno prosimo nebeškega Očeta, naj usliši naše prošnje!

1. Nebeški Oče, blaženi škof Anton Martin Slomšek je bil pastir in učitelj Božjega ljudstva, prosimo te za papeža Benedikta XVI., za naše škofo in vse pastirje Cerkve, naj nas uspešno vodijo na pota nove evangelizacije.
2. Na priprošnjo blaženega škofa Slomška naj v tem pastoralnem letu še bolj spoznavamo družbeni nauk Cerkve in ga uresničujemo s pravičnostjo v ljubezni.
3. Blaženi škof Slomšek si je veliko prizadeval za nove duhovne poklice; podeli duha velikodušnosti našim mladim, da se bodo pogumno odločali za apostolsko delo v duhovniškem, redovniškem in misijonarskem poklicu.
4. Prosimo za katehete, učitelje, vzgojitelje in vse, ki imajo blaženega Slomška za svojega zavetnika, naj v njegovem duhu opravljajo svoje poslanstvo, da nam bo sveta vera luč, materni jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.
5. Letos mineva 160 let od ustanovitve Mohorjeve družbe, ki je najstarejša slovenska književna ustanova (založba), blagoslavljaj delo vseh, ki si prizadevajo za njeno rast, da bi tudi v prihodnosti rodila bogate sadove.
6. Letos tudi mineva 160 let, odkar je bl. škof Slomšek ustanovil molitveno družbo sv. Cirila in Metoda za edinost kristjanov, naj tudi v sedanjosti uresničuje svoje poslanstvo, da bomo v še večji meri izpolnjevali zapoved ljubezni in edinosti, ki je razpoznavno znamenje Kristusovih učencev.
7. Dobri Bog, veselimo se Slomškove beatifikacije in njenih sadov, podeli nam milost, da bomo vredni tudi njegove kanonizacije.

Nebeški Oče, milostno usliši te in vse druge naše prošnje, da bomo – kakor mladike na vinski trti – ostali neločljivo povezani s tvojim Sinom in obrodili obilo sadu v tvoje poveličanje, sebi pa v zveličanje. Po Kristusu našem Gospodu. Amen.

MOLITEV ZA SLOMŠKOVO KANONIZACIJO

Nebeški Oče!

Blaženi škof Anton Martin Slomšek

je luč na poti našega krščanskega življenja.

Naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,

da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in bodo uslišane naše prošnje
za njegovo kanonizacijo.

To prosimo po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

SLOMŠKOVA TRIDNEVNICA

1. Slomšek nam je luč vere, upanja in ljubezni - 1982 (Jože Vesenjajk)
2. Slomšek – apostol slovenskega ljudstva - 1983 (Jože Vesenjajk)
3. Slomšek in sveto pismo - 1984 (Viljem Pangerl)
4. Slomšek – apostol cerkvene edinosti - 1985 (Jože Vesenjajk)
5. Slovenski kristjan, narodna kultura in škof A. M. Slomšek – 1986 (Jože Vesenjajk)
6. Slomšek nas uči prav obhajati sveto evharistijo – 1987 (Jože Vesenjajk)
7. Slomšek – dušni pastir božjega ljudstva – 1988 (Jože Vesenjajk)
8. Slomšek – učitelj po Jezusu Kristusu – 1989 (Jože Vesenjajk)
9. Družina – Slomškova skrb – 1990 (Jože Vesenjajk)
10. Slomškov jubilejni triptih - 1991 (Viljem Pangerl)
11. Pastori optimo (ob 130 letnici smrti) – 1992 (Viljem Pangerl)
12. Božji služabnik – 1993 (dr. Marjan Turnšek – Viljem Pangerl – Miha Herman)
13. Slomšek prosi matere in očete za pomoč – 1994 (dr. Marjan Turnšek)
14. Slomškova največja ljubezen – sv. katoliška cerkev – 1995 (Viljem Pangerl)
15. Slomšek – škof (ob 150-letnici posvečenja) – 1996 (Viljem Pangerl)
16. Nebesa morajo biti naša – 1997 (Viljem Pangerl)
17. Vsi Slomškovi spomeniki – 1998 (Viljem Pangerl)
18. S Slomškom na pot svetosti – 1999 (Miha Herman, Jože Goličnik)
19. Evharistija – kruh novega življenja – 2000 (dr. Marjan Turnšek)
20. Odrini na globoko – 2001 (Jože Goličnik)
21. Čas nam prinaša nove naloge – 2002 (Jože Planinšek CM)
22. Evropska razsežnost Slomškovega dela – 2003 (dr. Franc Kramberger, Jože Goličnik)
23. Slomšek – luč za tretje tisočletje (dr. Stanislav Lipovšek, dr. Marjan Turnšek, Miha Herman)
24. Kdor hoče koga vneti, mora sam goreti (Ernest Berložnik, Alojz Vicman, Miha Herman)
25. Vse za večjo čast božjo in zveličanje duš (dr. Franc Kramberger, dr. Jožef Smej, Jože Goličnik)
26. Kristus luč mojega življenja (mag. Alojzij Kačičnik, Vlado Bizjak, Jože Goličnik)
27. Materin nauk – otroku jutranja zarja (Miha Herman, dr. Peter Štumpf, Jože Kužnik)
28. Slomšek – pastir prihodnosti (dr. Franc Kramberger, dr. Stanko Lipovšek, Jože Kužnik)
29. Kdor ubogim daruje, Bogu posojuje (dr. Franc Kramberger, dr. Marjan Turnšek, Miha Herman, Jože Goličnik)
30. Za zveličavno narodovo omiko (dr. Franc Kramberger, dr. Stanislav Lipovšek, dr. Ivan J. Štuhec, Jože Faganel in Jože Planinšek)